

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління"
Освітня програма	13915 Екологія та управління природними ресурсами
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	101 Екологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

22.12.2020 р.

Справа № 1268/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Олександр Голуб – головуючий,
Грановська Людмила Миколаївна,
Дмитрів Григорій Степанович,
Запотоцький Сергій Петрович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Ігор Коваленко,
Максименко Надія Василівна,
Михайленко Владислав Іванович,
Оксана Білоус,
Погребняк Володимир Григорович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,

за участі запрошених осіб:

Риженко Наталія Олександрівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	13915
Назва ОП	Екологія та управління природними ресурсами
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітньо-професійна програма має сформульовані цілі, які чітко відповідають місії та стратегії ЗВО, що підтверджується інформацією, наданою у відомостях СО, інформацією на сайті ЗВО та висновком експертної групи. Проте формулювання цілі освітньої програми "формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування", на думку ГЕР, є дещо загальним і повній мірі не відображає унікальність ОП та може підходити під будь-яку ОПП за напрямком 101 Екологія. Зокрема, однією з особливостей ОПП є акцент на управлінських аспектах природоохоронної діяльності, що може бути відображено у цілях ОПП.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Аналіз звіту СО та висновку ЕГ підтверджує, що при проектуванні цілей та програмних результатів ОП ЗВО дійсно враховує інтереси всіх зацікавлених сторін. Безпосередньо ОП формується та супроводжується проектними групами, що регулюється відповідним положенням. Врахування інтересів зацікавлених сторін не є фрагментальним, а носить постійний, неперервний характер, підтвердження цьому наведено у висновку експертної групи. Проте знайти цьому формальне підтвердження не вдалося через відсутність практики документальної фіксації пропозицій заінтересованих сторін та фіксації внесення змін відповідно до запитів заінтересованих сторін.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОПП чітко орієнтована на відповідність тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці, що відображається у змісті ОПП. Цілі та програмні результати ОПП сформовані з урахуванням аналогічних іноземних та вітчизняних ОП, що знаходить підтвердження у звітах СО та експертної групи та чітко простежується у структурі та змістовному наповненні освітніх компонентів.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-професійна програма розроблена на основі Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 10 – «Природничі науки», спеціальність 101 – «Екологія» (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1066) та чітко відповідає вимогам стандарту.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП становить 90 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти. Обсяг ОП, спрямований на здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю становить 63,3% (при визначеному у Стандарті нормативному значенні - не менше 35%), що підтверджено в результаті аналізу ОП. Співвідношення обов'язкових та вибіркового компонентів відповідає вимогам ст. 62 Закону України «Про вищу освіту».

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст програми має логічно побудовану структуру, компоненти взаємопов'язані та дають змогу досягти всіх зазначених програмних результатів навчання. ГЕР погоджується з думкою ЕГ щодо деякої нерівномірності розподілення навантаження у 1 та 2 семестрах. Під час експертизи ЕГ перевірила реалістичність досягнення програмних результатів навчання за деякими ОК, здобувачі показали високі результати та підтвердили ефективність ОПП. При аналізі Структурно-логічної схеми ОПП та матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП невідповідностей не виявлено.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП відповідає предметній області відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 101 Екологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Чітко простежується вивчення екології як інтегрованої прикладної науки, яка тісно пов'язана з низкою інших наук, зокрема - природничого циклу, що відображає специфіку сучасної екології як науки.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Перелік вибіркового компонент є досить актуальним для здобувачів та, теоретично, дозволяє врахувати індивідуальні вподобання та потреби кожного здобувача. Вибір навчальних дисциплін за вільним вибором студента здійснюється за заявою студента відповідно до Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового навчального дисциплін. Проте дане положення дещо обмежує формування індивідуальної траєкторії студента, зокрема пункт 3.3 Положення регламентує наступне: мінімальна чисельність магістрів з вивчення вибіркового дисциплін повинна складати не менше 10 осіб. Такий підхід не дозволяє в повній мірі врахувати індивідуальні потреби кожного студента і усереднює їх з потребами інших здобувачів. Один з випадків часткового "усереднення" було підтверджено під час інтерв'ю при роботі ЕГ, коли у випадку студентки Галини Бузан одну з дисциплін, яку вона хотіла опанувати, не було обрано іншими здобувачами, проте важливий для неї ОК «Оцінка впливу на довкілля» було обрано всією академічною групою. В цілому під час інтерв'ю ЕГ підтвердила право вільного формування освітньої траєкторії та реальність демократичних механізмів вибору дисциплін, проте, на думку ГЕР, Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового навчального дисциплін вимагає коректування, щоб повністю забезпечувати права кожного без виключення здобувача на формування освітньої траєкторії.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Аналіз звіту СО та висновку ЕГ дає змогу стверджувати, що практичній підготовці здобувачів приділяється належна увага. Проходження практики прописане в індивідуальних планах: 2 семестр - виробнича практика, 3 кредити ЄКТС та 3 семестр - переддипломна практика, 7,5 кредитів ЄКТС. Такий розподіл балів є досить вдалим та спонукає індивідуальну направленість проходження практики та пріоритетність вибору у 3 семестрі практики, близької до тематики МКР. ЕГ підтвердила відсутність формалізованого проходження практики магістрами.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Аналіз звіту СО та висновку ЕГ показав, що основний фактор, який стимулює набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) є робота з високопрофесійними викладачами, які можуть якісно поділитися власним професійним досвідом. Також простежується, що акцент у здобутті softskills робиться на вироблення у здобувачів навичок доповідей, презентацій, публічних виступів, дискусій, аналізі матеріалу. З одного боку, неможна недооцінювати важливість такого підходу викладачів, я це викликає велику повагу як у студентів, так і у експертів. Проте такий перелік softskills є досить стандартним і не є вичерпним для викликів сьогодення, які постануть перед випускниками даної ОПП. Зокрема, враховуючи наявність "управлінської" складової у ОПП, є сенс зробити окремий акцент на здобуття softskills, пов'язаних з комунікацією, емоційним інтелектом, стресостійкістю, таймменеджментом тощо.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з інформацією, наведеною у висновку ЕГ.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма освіти не передбачена ОПП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО. Конкурсна система дозволяє врахувати не лише бали за вступні экзамен та середній бал атестату, а і передбачено нарахування додаткових балів (у розмірі 10 балів) за навчальні та наукові досягнення, що є абсолютно справедливим. У правилах вступу прописано, що додаткові бали зараховуються лише за одне досягнення, приклади яких наведено у положенні, і рішення приймається атестаційною комісією. Можливо, є сенс не обмежуватися одним досягненням, а виходити із тієї кількості досягнень, яка є у студентів, що поступають в магістратуру. Наприклад, якщо у студента було 2 перемоги на Всеукраїнських олімпіадах, то сума його додаткових балів складає 10, а у того, хто має 1 перемогу - 5 балів. Адже в умовах конкурсного відбору доцільно дуже детально враховувати особливі здобутки студентів.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому у ЗВО чіткі та зрозумілі, враховують особливості самої освітньої програми та повністю відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за цією спеціальністю та рівнем вищої освіти.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура визнання результатів навчання (перезарахування та поновлення) визначається Положенням про організацію освітнього процесу, яке є у вільному доступі на сайті. Правила прописані чітко та зрозуміло і доступно для здобувачів. Особливо чітко прописані правила стосовно академічної мобільності.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються "Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті", яке розміщено на сайті університету, але описує цей процес у загальних рисах і не містить чіткої та вичерпуючої процедури зарахування балів. Однак, цей документ всеж таки робить можливим зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, якщо отриманий

бал не менше 60 із 100. Практики зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОПП поки що немає.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Аналіз представлених матеріалів та висновку ЕГ дає змогу стверджувати, що форми та методи навчання і викладання за ОПП сприяють досягненню заявлених цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Зокрема, позитивним є той факт, що у здобувачів є змога прийняти участь у дискусії з викладачами, а викладачі для пояснення матеріалу використовують реальні ситуації, актуалізуючи матеріал для студентів. Під час аудиторних занять з більшості дисциплін ОП передбачено моделювання ситуацій, відповідних форматам суспільного діалогу, що відбуваються в суспільстві при обговоренні і вирішенні актуальних екологічних проблем.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

На сайті ЗВО у вільному доступі є силабуси та робочі програми всіх навчальних дисциплін, які передбачені ОПП. Наявність силабусів є дуже гарною практикою, адже у них у доступній для студента формі викладено інформацію про навчальну дисципліну. Це робить наведену інформацію доступною і зрозумілою, зокрема - щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЗВО зазначає, що поєднання навчання і досліджень під час освітнього процесу відбувається в процесі викладання переважної більшості фахових дисциплін, використанням форм і методів навчання, що базуються на аналізі практичних результатів досліджень та їх втілення в реальну політику управління природними ресурсами. ЕГ у ході спілкування із студентами та стейкхолдерами підтверджує реальність цього твердження. Сильною стороною є наявність практик студентів у 2 та 3 семестрах, особливо переддипломної практики у 3 семестрі, яка тісно пов'язана з тематикою кваліфікаційних робіт. У своєму висновку ЕГ наводить ряд прикладів поєднання навчання і дослідницької складової, які вдалося підтвердити під час проведення експертизи.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Особливістю ОПП є постійне оновлення її змісту - як згідно до тенденцій розвитку законодавства, так і відповідно до досягнень викладачів. У звіті СО наведено низку прикладів оновлення змісту ОПП науковими здобутками викладачів, зокрема: ОК 1.01, ОК 2.01, ОК 2.06, ВБ 1.06, ВБ 1.08, ВБ 1.15. Аналіз робочих програм та силабусів дає змогу зробити висновок про те, що інформація, наведена у звіті СО відповідає дійсності. ЕГ підтверджує факт періодичного оновлення змісту дисциплін, деяких - навіть щосеместрово, зокрема у сфері геоінформаційних технологій, адже ця сфера розвивається надзвичайно стрімко.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У звіті СО вказано, що програму розроблено з урахуванням зарубіжного досвіду, набутого науково-педагогічними працівниками під час закордонних стажувань, зокрема: РНП «Оцінка впливу на довкілля» розроблена проф. Риженко Н.О. з урахуванням підходів, з якими автор програми ознайомилась на міжнародних стажуваннях у м. Лопота (Грузія, 2016 р.) «Training of Trainers workshop on practical implementation of SEA» та м. Братислава «TAIEX. Multi-Country Workshop on Single Use Plastics» (Словаччина, 2019 р.); НП «Методологія та організація наукових досліджень», розроблена проф. О.А. Машковим з урахуванням досвіду під час стажування у Пекіні «China Talant and technology Co., Ltd.» (Китай, 2019 р.); Програма «Основи екотоксикології», розроблена проф. Риженко Н.О. під час виконання міжнародного проекту GEF-UNIDO Project "Environmentally sound management and final disposal of polychlorinated biphenyls (PCBs) in Ukraine"; НД «Стратегія сталого розвитку», розроблена проф. Барановською В.Є., з урахуванням досвіду міжнародного стажування «Implementation of sustainable procurements» у Парижі (Франція, 2016, 2017 рр.) та Лондоні «Best practice for ESD» (Велика Британія, 2015 р). Сильною стороною є те, що значний відсоток викладацького складу має досвід у міжнародних програмах та стажуваннях. В ЗВО функціонує Центр

європейської та євроатлантичної інтеграції. Проте, прикладів міжнародного обміну чи набуття міжнародного досвіду здобувачами поки що немає.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Аналіз звіту СО та висновку ЕГ дає змогу зробити висновок, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти в ЗВО і в межах програми є чіткими, зрозумілими, дозволяють досягти результатів навчання. Інформація є у відкритому доступі, викладено чітко та доступно.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти відповідає Стандарту вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем, галузь знань 10 – «Природничі науки», спеціальність 101 – «Екологія».

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На сайті ЗВО у розділі "Нормативна база" оприлюднено низку документів, які визначають чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, об'єктивність екзаменаторів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. ЕГ під час експертизи підтвердила дієвість механізмів, прописаних у відповідних документах.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності чітко регулюється "Положенням про організацію освітнього процесу" та "Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти", які оприлюднено на сайті ЗВО. Зазначені документи передбачають відповідальність за порушення академічної доброчесності не тільки з боку здобувачів освіти, але й навчально-педагогічного персоналу. У ЗВО для перевірки академічних текстів на наявність некоректних запозичень використовується сервіс Unicheck. ЕГ зазначила, що студенти проінформовані про здійснення в ЗВО перевірок наукових робіт на наявність плагіату та неприпустимість привласнення чужих напрацювань. Проте інформація про заходи, направлені на популяризацію академічної доброчесності серед здобувачів, відсутня.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз інформації щодо кадрового складу демонструє високий рівень відповідності академічної кваліфікації науково-педагогічного складу освітнім компонентам, які вони викладають. ЕГ у висновку навела низку конкретних прикладів, підтверджених у ході експертизи, які засвідчують високопрофесійність, фаховість та здатні НПП на високому рівні забезпечувати досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується із думкою ЕГ.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Аналіз звіту СО та висновку ЕГ дає змогу зробити висновок, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Долучення роботодавців носить постійний характер, а випускники ОПП інколи виступають у ролі роботодавців. Крім того, у ролі здобувачів інколи виступають держслужбовці, які таким чином підвищують свою кваліфікацію, здобуваючи другу вищу освіту. У ході експертизи ЕГ мала змогу отримати підтвердження від представника Міністерства довідки О.З. Петрович, яка наголосила, що академія досить гнучка у питаннях співпраці і завжди йде назустріч побажанням роботодавців і студентів.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ГЕР погоджується із думкою ЕГ.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ГЕР погоджується із думкою ЕГ. У звіті СО та у висновку ЕГ наведено чисельні приклади сприяння професійному розвитку викладачів у національних та закордонних установах.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Система стимулювання розвитку викладацької майстерності у ЗВО присутня, але вона має досить ординарний характер. В ЗВО є практика преміювання викладачів, проте премії виплачуються за рахунок економії бюджету загального фонду. Згідно з "Положенням про організацію освітнього процесу", професіоналізм та інші досягнення в роботі Академії працівників заохочують шляхом: оголошення подяк, вручення грамот, присвоєння почесних звань. Проте, такої практики недостатньо для ефективного стимулювання НПП, особливо - молодих.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз звіту СО, сайту університету та висновку ЕГ дає змогу зробити висновок про високе забезпечення ЗВО матеріально-технічними ресурсами. ЕГ підтверджує, що всі класи оснащені інтерактивними дошками, мультимедійним обладнанням та добре пристосовані до здійснення освітнього процесу. Столи в аудиторіях модульного типу, що дозволяє швидко перелаштовувати їх для різних потреб (проведення тренінгів, дискусійних майданчиків, захистів наукових робіт). У комп'ютерному класі є 12 сучасних комп'ютерів з необхідним ліцензійним програмним забезпеченням. ЗВО має унікальну мобільну лабораторію на колесах, яка дозволяє отримувати дані про окремі параметри навколишнього середовища. Обладнання лабораторії дозволяє здійснювати вимірювання іонізуючого випромінювання, вміст забруднюючих речовин та радіаційний контроль викидів в атмосферне повітря, у скидах стічних вод та ґрунтів. ГЕР погоджується, що матеріально-технічне забезпечення ЗВО і кафедри є достатнім для реалізації цілей та програмних результатів навчання ОП.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ГЕР погоджується із інформацією, наведеною у висновку ЕГ.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ГЕР погоджується із інформацією, наведеною у висновку ЕГ.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Аналіз звіту СО та висновку ЕГ дає змогу зробити висновок про високу відповідність даному підкритерію. Важливо, що студенти мають підтримку не лише в аудиторіях, а у поза межами університету, так як у студентів та викладачів є групи у месенджерах для надання оперативної підтримки. Варто зауважити, що ЗВО зміг швидко та якісно адаптуватися до умов дистанційного навчання, не втративши зв'язок зі здобувачами, що підтверджується ЕГ.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР погоджується із інформацією, наведеною у висновку ЕГ.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Вирішення та, о важливо, попередження різних конфліктних ситуацій регулюється відповідними положеннями: Положення про організацію освітнього процесу (п.4.7. «Врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією»), Положення про політику попередження та боротьби з сексуальними домаганнями та "Антикорупційною програмою". ЕГ підтверджує відсутність конфліктних ситуацій, але підтверджує обізнаність здобувачів та викладачів щодо способу повідомлення про прояви корупції в університеті, та вирішення будь-яких конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, що регулюються: - Положенням про організацію освітнього процесу; - Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм ДЗ; - Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти».

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ у ході експертизи підтвердила відповідність даному підкритерію. У звіті СО вказується, що позиція здобувачів вищої освіти стосовно змісту та наповнення ОП враховується шляхом обговорення цих аспектів безпосередньо під час лекцій, практичних, консультацій тощо, проте документальної фіксації врахування думки здобувачів немає. Таким чином важко оперувати тим, що думка здобувача дійсно враховується під час перегляду освітньої програми. Наявність відповідного документу (протоколу), в якому вказується, як безпосередньо була врахована думка здобувача, стала би гарною практикою для ЗВО.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ у ході експертизи підтвердила відповідність даному підкритерію, проте зауваження аналогічне підкритерію 8.2: вплив думки роботодавців на ОПП важко простежити, адже немає його документальної фіксації.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Випуск ОПП за другим (магістерським) рівнем відбудеться вперше.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з думкою, наведеною у висновку ЕГ.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР погоджується з думкою, наведеною у висновку ЕГ.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Аналіз звіту СО та висновку ЕГ дає змогу зробити висновок про наявність в академічній спільноті ЗВО сформована висока культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Всі документи знаходяться на сайті університету у вільному доступі.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР погоджується з думкою, наведеною у висновку ЕГ. Зокрема, проєкти ОП не оприлюднено на офіційному сайті, що зменшує коло стейкхолдерів, здатних внести пропозиції до покращення програми.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Вся необхідна інформація знаходиться на сайті, який має чітку та зручну структуру. Інформацію викладено в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. Проте, є проблеми з роботою поля "пошук" на сайті - пошук документів за їх назвою не здійснюється. Це створює значні незручності для зацікавлених сторін, які не знайомі із структурою сайту.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до

тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Сформулювати цілі освітньої програми більш конкретно, що вони відображали унікальність та специфіку ОПП, вирізняючи її серед інших ОПП за напрямком 101 Екологія.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Внести корективи у "Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових навчальних дисциплін", зокрема - вилучили обмеження, які накладає пункт 3.3, а саме: мінімальна чисельність магістрів з вивчення вибіркових дисциплін повинна складати не менше 10 осіб. В такому вигляді в окремих випадках процедура формування індивідуальної траєкторії, яка зараз діє у ЗВО, може суперечити закону України "Про вищу освіту". Зробити акцент на розширенні переліку softskills, які можуть отримати здобувачі. Зокрема, враховуючи специфіку ОПП, є сенс зробити окремий акцент на здобуття softskills, пов'язаних з комунікацією, емоційним інтелектом, стресостійкістю, таймменеджментом тощо. Урівноважити навантаження у 1 та 2 семестрах.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо деталізувати механізм формування вступного балу у складовій "Додаткові бали", і виходити не з наявності хоча б одного здобутку, а з їх кількості. Адже наразі наявність одного здобутку дає можливість отримання 10 додаткових балів, що демотивує та не вирізняє у конкурсі тих, хто має більшу кількість здобутків. Деталізувати "Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті", описавши механізм зарахування додаткових балів більш чітко та зрозуміло. Мотивувати студентів до отримання не лише формальної освіти, а і неформальної, адже відсутність практики зарахування результатів навчання у неформальній освіті може бути індикатором відсутності мотивації здобувачів отримувати додаткові знання у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Активізувати міжнародну діяльність здобувачів, сприяти участі студентів у програмах міжнародного обміну, участі у міжнародних проєктах тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Запровадити конкретні заходи, направлені безпосередньо на популяризацію академічної доброчесності серед здобувачів.

Критерій 6. Людські ресурси

Запровадити нові практики стимулювання розвитку викладацької майстерності, наприклад, компенсація коштів за проходження практики закордоном.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Зробити висвітлення матеріально-технічної бази на сайті більш детальним, можливо - зробити розділ "Експерсія кафедру", щоб познайомити та зацікавити тих здобувачів, які будуть поступати до ЗВО з інших університетів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Вести документальну фіксацію врахування думки здобувачів та стейкхолдерів при формуванні та/або оновленні змісту ОПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Завчасно публікувати на сайті університету проекти ОП перед запровадженням освітньої програми.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні GER і результати голосування членів GER є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні GER так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні GER

ГОЛУБ ОЛЕКСАНДР АНДРІЙОВИЧ